

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Oradea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Megint Stresemann alakított kormányt Németországban Meghiúsult jobboldali puccskísérlet

— Az Estilap eredeti távirata —

A forrongó német válságnak izgalmasan kritikus éjszakája volt a mai, mely Stresemann lemondását és a kormány politikai összetételének új átszervezését vont maga után.

Stresemann az éjszakai tanácskozások után megjelent Ebert birodalmi elnöknel és ismertette a pártok álláspontját a kormányval szemben, beadta lemondását.

Az elnök elfogadta ugyan a Stresemann-kabinet lemondását, de miután úgy a német nép párt, mint a centrum elnöke, valamint a demokraták is azt kívánták, hogy Stresemann maradjon a helyén, a birodalmi elnök ismét Stresemann-t bízta meg az új kormány megalakításával.

Ez a kormány csak kevés tagból fog állni, öttagú direktórium kezébe kerül, a többi tárcát hivatalnokokkal fogják betölteni.

Erős kézzel akarják megfogni a vagyont, hogy az állam részére pénzt szerezzenek.

A német nagyipar termelőkésségét fokozni akarják, hogy így módon korlátozhassák az ország devizasükségletét. Készen állnak továbbá a kivitel fokozására. Az új kormány rendeleti úton fogja végrehajtani legsürgősebb intézkedéseit és a parlamentet a legközelebbi időre kapcsolják.

Berlinből jelentik: Spandau-ban és Döberitzben. Berlin mellett újabb jobboldali puccsot kíséreltek meg. Mindkét helyen néhány száz ember jelentkezett a katonai parancsnoknál a rendszer szolgálatára. A parancsnokok elutasították őket és kiderült, hogy kitűnően fel vannak fegyverkezve.

A fegyveres puccsisták a spandau arzenált és a döberitz káoszárnyakat megostromolták, de elkeseredett harc után sikerült őket lefegyverezni.

Berlinből külön rögtönítélő bíróságot küldtek ki a helyszínére.

Max Harden híres író ellen az

éjjel gyilkos merényletet kíséreltek meg, de a rendőrségnek sikerült az utolsó pillanatban elhárítani. Harden villájának közeliében bujkáló merénylőt Kohnnak hívják és a háború alatt

egyik tengeralattjáró matróza volt. Több milliárd márkányi angol fontot találtak nála és kiderült, hogy Mecklenburgból a nemzeti radikálisok főfőszékéből érkezett Berlinbe.

Egy dollár ötszázmillió márka

A Stresemann-kormány lemondása és a belpolitikai válság óriási pánikot okozott pénzügyi körökben. A deviza-riadalom már a kormány lemondása előtt megmutatkozott és már tegnap délután lázasan igyekezett mindenki nyugati valutát szerezni. Eddig a dollár és a font árfolya-

ma a devizapiacra így alakult: egy dollár 500 millió márka, egy angol font 2300 millió márka.

A félmilliárdos dollár és a majd két és félmilliárdos font jegyében kezdte meg ma reggel Stresemann a német pártvezérekkel tanácskozásait.

Román hivatalos jelentés a karagi beszéd miatti jegyzékváltásról

Bukarestből jelenti a Rador: Horthy magyar kormányzó karagi beszéde ügyében, mint ismeretes a kisantant követői demarsot intéztek Budapesten a magyar kormányhoz. A demarszra — mint a külügyminisztérium hivatalosan jelenti — megérke-

zett a válasz, amely szerint Horthy beszéde semmi bántót nem tartalmazott a szomszédállamok ellen, s nem akarta azok érzékenységet érinteni. Az ügy ilyenformán — mondja a kommuniké — elintézésre nyert.

Fiatal liberális képviselők haragra készülnek a panamák ellen A kamara első szenzációi

Bukaresti tudósítónktól. Az Adeverul írja: A liberális párti képviselőknek egy főleg fiatalabb honatvákból álló, de nagyszámu csoportja elhatározta, hogy éles harcot fog indítani a kamara legközelebbi ülészakán a közigazgatási visszasságok ellen. Hát ez helyes. De tegyük fel, hogy husz, esetleg harminc liberális párti képviselő el fogja mondani a parlamentben, hogy mi minden történik az ország közigazgatásában. Tegyük fel azt is, hogy ezeknek az idealistáknak az akciója nem kizárólag egyes közigazgatási tisztviselők inkorrekt tetteinek leleplezésére fog szorítkozni, hanem tovább megy és rá fog mutatni az egész

ország előtt a befolyásos politikusok visszaéléseire is, amiket éppen a közigazgatási ügyekbe való beavatkozással követtek el? Mi történik akkor? — Nos, hát előrelátható, hogy mi fog történni — folytatja az Adeverul. — Csakhamar nagyon különös fog válni ezeknek a liberálisoknak a helyzete. Nemcsak helyteleníteni fogja a párt többsége fellépésüket, de megtörténhetik, hogy száműzni fogja őket a kamarából és a pártból egyaránt. Akkor aztán ezek a hevesvérű purifikátorok kereshetnek más teret tevékenységük számára, ha ugyan találnak.

Bármennyire hívságosak is azonban az ilyen kísérletezések,

mégis szükségesek, mert felébreszthetik a kormány lelkiismeretét, gondolkodásra készítik azokat, akik az ország és a nép sorsát intézik.

Ki lesz Románia új berlini követe

Bukarestből jelenti a Rador: Az Adeverul értesülése szerint ha Németország és Franciaország között megjavul a viszony, a román kormány Eftimiu Antonescut kinevezi berlini követté.

Benes jóakarata Magyarország iránt

Prágából jelentik: A Csehszlovákia jelentése szerint Benes és Bethlen három hét alatt négyszer folytattak megbeszélést. Benes mindent elkövetett, hogy Magyarországgal olyan viszonyba jusson, mint amilyen Ausztria és Csehszlovákia között van. Ennek első feltétele a múlt elfelejtése és a békés jó szomszédi viszony megteremtése.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN — — — — —	0000001
NEWYORK — — — — —	55925
LONDON — — — — —	2549
PÁRIS — — — — —	3365
MILANO — — — — —	2505
PRÁGA — — — — —	1680
BUDAPEST — — — — —	003
BUKAREST — — — — —	25250
BÉCS — — — — —	00078 ^{1/2}

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA —	145
OSZTRÁK KORONA —	328
MÁRKA — — — — —	—
FRANCIA FRANK —	1335
CSEH KORONA —	650
SVÁJCI FRANK —	3880
DOLLÁR — — — — —	219
LIRA — — — — —	985
FONT STERLING —	996

A zsidószövetség elnöke Vaitoianunál

Bukarestből jelenti a Rador: Magder, a Zsidók szövetségének elnöke ma kihallgatáson jelent meg Vaitoianu belügyminiszternél, hogy az ukrániai menekült zsidók letelepedése ügyében vele tárgyalásokat folytasson.

Jön!

Jön!

NAGY ENDRE a Bonbonniérébel

HIREK

Egy váradai román vicc- lap sajtópöre

Legenyhébb jelző, amivel a Ghimpele című Nagyváradon megjelenő román élclap Bogdan-Jonescu jogakadémiai tanárt illette: bogdan prost volt, ami azt jelenti: buta Bogdán. Az erősebb jelzőket szinte nem is bírja el a papiros. Bogdan Jonescu ezért feljelentést tett az élclap szerkesztője: Samarineanu ismert román író ellen. Az ügyészség vállalta a vádat és sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségéért ma kellett volna felelnie Samarineanunak a törvényszék Dincă tanácsa előtt, amelynek szavazó bírái Szöllössy dr. és Anghelescu voltak. Mivel azonban Bogdan-Jonescu személyesen nem jelent meg, s csak ügyvédje, Stamatopol Alfonz képviselte, — Epure ügyész indítványára a tárgyalást október 26-ikára halasztották.

* A cégtáblaadó a városi tanács előtt. A cégtáblának erőteljes megadóztatása ellen a Kereskedelmi Csarnok terjedelmes beadványban tiltakozott a városi tanácsnál, amely a pénzügyi bizottság előterjesztése alapján holnap rendkívüli ülésen foglalkozik az új adó életbeléptetésével.

* Hangverseny a cellában. Berlinből jelentik: A düsseldorfi fogház parancsnoka engedelmével a Rosce-vonósnégyes a fogházban Krupp előtt hangversenyezett. Krupp a hangversenyt cellájában hallgatta végig.

* Ítéletek a rendőrbírószágon. Horváth József rendőrkapitány, mint rendőri büntető bíróságot két napi elzárásra és 600 lej pénz büntetésére ítélte Rácz Gyula bérkocsist azért, mert október 2-án vigyázatlan hajtás következtében elütötte Popescu Antal rendőrmestert.

* A NACBÓL VAGY A TÖREKVÉS-BŐL kerülnek e ki a kerületi birkózóbajnokok? E kérdés igazgatja most a sportolók érdeklődését. 7-én, vasárnap kerül e kérdés eldöntésére az Atlantic moziban tartandó bajnoki birkózó versenyen, melyre a rendező egyesület meghívta dr. Hodort is a F. S. S. R. birkózó sectájának elnökét, hogy minden tekintetben biztosítsa a verseny nyilvánosságát. A Szatmári Törekvés, a NSC MTE, a Szatmári Olimpia, a NAC és a Törekvés versenyzői küzdenek a büszke bajnoki címért s érdekessége lesz a versenynek, hogy Schenker Miksa ismét szembe kerül régi tanítványaival. Kávási pedig a Szatmári Törekvés versenyzőivel, míg a hazatért Psivalcsék ismét a Törekvés színeitől küzd. Hidegkuti, Financ, Mansberger, Rollinger, Fleisz, Heimlich, stb. érdekes és izgalmas versenyeket ígérnek.

* Ma este Intim est új intim műsorral a Bonbonniérében.

* Az Anglo Austrian Bank Limited (Angol Osztrák Bank) f. évi szeptember hó 28-án tartotta meg Londonban első rendes közgyűlését. — A zárszámadásban 1922. évi tiszta nyereség gyanánt 70.776 Livre sterling, 11 shilling, 2 pence mutattatott ki. Az igazgatótanács által előterjesztett és közgyűlés által elfogadott javaslat szerint minden 1.— n. é. törzsrésztvény után az angol jövedelmi adótól mentesen 6 pence osztalék kerül kifizetésre, ennél fogva 1.000.000 — részvénytőke után összesen 25.000 — fizetett ki. A fennmaradó összegből livre sterling 25.156, 5, 2, vagyis az a része a nyereségnek, mely az 1922. év első negyedére, vagyis arra az időre esik, amely időpontban a bank angol intézeté alakult át, tartalékalapjává könyveltetik, míg a további 20.620 font sterling ui számlára vezették át.

* Leányegylet kéri a volt szabadjárműves páholyt. A Mircea leányegylet beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, hogy a szabadjárműves páholyt engedjék át kulturális céljaira. A tanács legközelebbi ülésén dönt a beadvány sorsa felett.

* Világszenzáció a Dorian Filmszínházban. Ma, pénteken kerül bemutatásra a „Nagy Péter cár” című monumentális történelmi filmdráma. A főszerepben Emil Jannings, Bernhard Götzke és Dagny Servaes utólag érhetetlen alakítást nyújtanak. A megrázó cselekményű drámát a híres orosz rendező, Buchowetzky rendezte filmre. A 6 felvonásos, hatalmas Dorian-film, amely kiemelkedő eseménye a filmvilágnak, 5 napig látható a Dorian-filmszínházban.

Péntektől keddig

POGROM

vagy a

VÉRVÁD

legendája

Izgalmas dráma 8 felvonásban az orosz zsidók életéből

az APOLLÓ

mozgósínház
szenzációs filmje

NAGY ENDRE Jön a Bonbonniérébe

* Pogrom, vagy a vérvád legendája címmel az idény legizgalmasabb és legérdekesebb filmjét mutatta be csütörtökön az Apolló-mozi. A zsufolásig telt nézőter közönsége lélekzet visszafogva és egyes részleteknél könnyezve figyelte Abramovics Haim és családjának megrázó és tragikus történetét. Az orosz lengyel földön játszódó legenda cselekménye az, hogy Abramovics Haimot rituális gyilkossággal vádolják és börtönbe vetik. A felvadult nép Abramovicsot a börtönből kihurcolja, hogy megölhesse. Végül napfényre kerül az igazság és Abramovics a sok ártatlan szenvedés után visszasikerül szeretett övéhez. Tekintve, hogy a film levetítése teljes két órát vesz igénybe, ezért az előadások pontban 5. 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyek elővételben az Apolló pénztáránál.

* Bajkál keringő ismét kapható. Hegedüs hirlapiroda zene-műosztálya.

* Évtizedek egész sora mulott el azóta, mióta minden okos ember Brázav sósborszeszt használ, egészsége megővéására, ifjúsága megőrzésére. Mindenütt kapható.

* Itt vannak Bécsből a legszebb, legelegánsabb fehér és színes film-kalapok a „RITA” kalap-szalomban (Teleky-utca 24.) Bőrkalap 150 lei.

* Koporsók, szemfedelek és tartozékai nagyraktáramat — más vállalkozás miatt — a lehető legolcsóbb árban kiárusítom. Ugyanugy vállalom temetéseket és hullaszállításokat. Üveges gyászkoCSI és más temetkezési felszerelések eladók. Saját érdekében kérem Nagyvárad és vidéke igen tisztelt közönségét, hogy szükség esetén üzletemet bizalommal felkeresni szíveskedjék. Szent László temetkezési vállalat Nagyvárad, Teleky-utca 34. szám alatt.

Billiárd

Új summa a márkáról

A billiárd, amelyről szó van, nem a rekuzékat, masszékat és kontratussokat példázza, hanem a számterminusok egy újabb fejlődési fokát. Németországban vetették fel a gondolatot, hogy a billió és a trillió közé be kell iktatni a billiárdot. A dolog tudvalevőleg úgy áll, hogy milliószor millió = billió milliószor billió = egy trillió és így tovább. Szóval a millió második, harmadik, negyedik hatvánva adja a billiót, trilliót, quadrilliót... Ellenben az ezerszer millióra már régen bevonult egy külön szám a matematikába: a milliárd s most a németek külön nevet akarnak adni az ezerbilliónak — a billiárdot. Szomorú, de van benne egy kis szimbólum: ahhoz képest, ahogy Poincaré lökdösi ma a német politikusokat,

akik azért mégis rugalmasan puttannak el a diplomáciai manőverekről, tényleg van aktualitása az új mammutszámnak a billiárdnak.

* Grieg, Debussy, Bossi, Chaminade, Scott, Liszt, Brahms, Horváth, Heller, Poldini, Csajkovszky és az összes neves zeneszerzők művei bármily hangszerekre nagy választékban csak a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

Rendőri asszisztenciával felfüggesztették egy pesti kabaré előadását

Bud. tudl.: Tegnap este tizenhárom órakor parázs botrány zajlott le a Parisien Grill című mulató helyiségében. Az előadás megkezdése előtt megjelent a helyiségben a kirendelt rendőrtisztviselő és észrevette, hogy a tulzsfolt kis helyiségben több asztal van beállítva, mint amennyit a tűzrendészeti szabályrendelet megenged. Felszólította az ügyeletes tisztviselő a tulajdonost, hogy a pótisékeket és a pótasztalokat azonnal vigvé ki, különben nem engedi meg az előadás megnyitását.

A tulajdonos, miután minden pótasztalt el volt adva, nem volt hajlandó a rendőri utasításnak engedelmeskedni, mire a rendőrtisztviselő megtiltotta az előadás megkezdését és azonnal telefonált a főkapitányságra rendőri karhatalmat kérve, vagy a helyiség kiürítésére vagy a rendőri intézkedés betartására. A főkapitányság központi ügyeletéről a rendőrből álló karhatalom ment ki a Parisien Grillbe, ahol háromnegyedtizenkét óráig addig, amíg rendőri karhatalommal el nem távolították az összes pótasztalokat és székeket, szünetelt az előadás.

Az éjszakai mulató közönsége izgatottan és idegesen vette tudomásul az intézkedést, de a rendőrtisztviselő nem tágitott rendelkezésétől és addig, amíg szigorúan végre nem hajtotta intézkedését, de a rendőrtisztviselő nem tágitott rendelkezésétől és addig, amíg szigorúan végre nem hajtotta intézkedését, az előadás szünetelt. Közben izgalmas incidensek játszódtak le.

NAGY ENDRE a Bonbonniérében!!

* Új shymmi táncok, fox-trotok, keringők, dalok, kuplék, operettek és minden más kotta kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* A KÖLCSON KÖNYVTARBA iratkozzon be még ma. Az összes újdonságokat olvashatja a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárából.

* Simongáti lányok, Gigolette apacs-tánc, Marinka, Bajader, Aranymadár, iskola kották stb. nagy raktára a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztálya.

Nagyváradí orvosok akciója a cégtábla-adó ellen

Deputáció járul a prefektus elé - Kétségbeesett ötletek...

A cégtáblák és feliratok adója felől egyre elkeseredettebb eszmecserek folynak. Nevezhetnénk röviden felirati vitának azt a szűnni nem akaró vélemény-nyilvánítást, amely már-már lehetetlen megoldások körül mozog. Legfájdalmasabban éri az új adóötlet az intellektuálisokat. A kereskedő ki fogja írni a nevet — mondják ezek az urak — s kirakatba teszi mindazt, ami bevülről kapható lesz. Ha pedig mégis rászánia magát adózni, hát az amugy is nagy rezsibe majd csak sikerül bekalakulálni ezt az új kiadást. De mit tegyen az ügyvéd, vagy pláne mit tegyen az orvos a kirakatba. Még az ügyvédekre csak van valami vigasztaló. Akinek jól megy, akkor is menni fog, ha a nevét se írja ki, akinek meg a cégtáblája után kell, hogy jó irodája legyen, annak már ugyis eleve pechje van. Az orvossal azonban egészen másképp van. Az emberek nem igen tartják számon, hogy bekövetkezhető betegségük esetén készen legyenek a tervvel, melyik orvoshoz forduljanak. Az orvos, ha még olyan jó is, — cégér nélkül nem boldogul. A beteg nem megy a bejelentő hivatalba megkérdezni hol talál egy fülorvost, vagy hol van az a sebész, aki hamar segít rajta. A közegészségügy is azt diktálja, hogy az orvos rendelője kellőképp megjelöltessék. Régi törvények szerint erre köteles is. Igen ám, de itt az eddigi súlyos adó, amely most még szaporodni készül. Fizetni kell azért is, ha mindenki által érthetően megakarja jelölni orvosi mivoltát, vagy esetleg specialitását.

Az orvosok körében több-kevesebb komolysággal beszélnek már arról, hogy ha a helyzet nem változik a nevük mellett nem felirással, hanem figurálisan fogják feltüntetni különleges szakmaikat. Nem kissé a kuruzslókra emlékeztet ez a megoldási forma, de istenem érte: Dr Fischer és dr Balogh egy-egy csillogó kést fognak ki-festeni, dr Stolz és dr Leipnik az eddiginél is feltűnőbb fogsorokat, dr Boock egy köz-kényszemet árpával, dr Ger-gely makkerdőben egy gyereket és dr Bálint pólyában egy csecsemőt, dr Sebestyén és dr Molnár szépen sveifolt tü-dőlebernyeket, dr Kessler egy csinos gégesorvadást barátfülivel, míg dr Julier az anyai örömök küszöbén című festményt fogja aplikáltatni. Dr Goldmann még nem dön-tött.

Hát akármilyen groteszken hangzik is, tényleg úgy áll a dolog, hogy az orvosok készek az izlésüknek meg nem felelő esztétikához is nyulni, ha az az akciójuk nem vezet eredményre. Amelyre most készülnek. Több orvos aláírásával beadvány készül a nagyváradi szövetség elnökségéhez, amelyet sürgős közgyűlés összehívására kérnek. Az orvosszövetség azután mon-

stre-deputációt menesztene a prefektushoz, hogy az esetleg életbelépő cégtáblaadó alól az orvosokat mindenesetre mentesítsék. A magyar orvosok úgy vélik, hogy román orvoskollégáikat is megnyerik az akciónak, mert hiszen azoknak is érdekük, hogy minél többen értesék meg táblaikról, hogy orvosa

Orth János tragédiája

A főherceg, akit elnyelt a tenger...

*Románia területén kizárólagossági jog-
gal közli a NAGYVÁRADI ESTILAP.*

Copyright 1923. by
„Die Stunde“ Vienna

Orth János és Rudolf trónörökös

Nemcsak külpolitikánkkal, hanem hadseregünkkel is elégedetlen volt János főherceg.

Testtel lélekkel katona volt.

Bliszke volt arra, hogy a katonai mesterséget alaposan megtanulta, mint hadosztályparancsnok Boszniában (1878) bátran verekedett és különb tüzért nem ismert el önmagánál, — azaz csak egyet Krupp Alfrédot Essenben, és szinte égett a vágytól, hogy megmutassa, milyen hadvezér válnék belőle. Nem,

Orth János nem volt paciifista
a szónak mai értelmében. Mindent egy
esetleges „komoly forduló” szempont-
jából nézett, semmivel sem foglalkozott
többet szellemileg, mint a háborúval.
Sógorom, Kleinmód tenorista, ki
mainzi születésű volt, mint tüzer végig-
küzdötte az 1870—71-es háborút és bi-
zony alapos vesződsége volt Giannival,
ki számtalan részletkérdéssel gyötörte
állandóan háborus emlékei felől, kérdé-
sekkel, melyekre a legszabatosabb vá-
laszt akarta. Sokat szidta tüzéségünket
melyet elavultnak tartott és visszamar-
dottságáért Albrecht főherceget és báró
Beck vezérkari főnököt okolta. Széles
körű reformtervet dolgozott ki, melyet
azonban csak ezek ellenére remélt meg-
valósítani. Abban a küzdelmében, mely-
et a hadsereg káros szelleme ellen vi-
selt és amely szellemet e két férfiben
látta megtestesülve, csak egy szövetsé-
gese volt: Rudolf trónörökös.

Barátok voltak, azaz Gianni nehány évig így nevezte Rudolfot, addig, míg viszonyuk nem lett konvencionálisabb, de sohasem hüvös, mint ahogy állították. Hogy Rudolfi képes volt-e igazi barátságra, azt nem tudom, de némely dolgokból, amit Giannitól róla halottam, ebben inkább kételkednem kell, mint hinni. Gianni a hetvenes évek végén és a nyolcvanas évek elején meleg barátsággal viseltetett Rudolf iránt, ki hat évvel fiatalabb volt nála és kinek játszó és tanuló pártása volt valaha.

Rudolfi előrendő császársága,
Rudolfi jelleme szilárd egység-
ként szerepeltek Gianni élet-
terveiben. Sokszor és sokszor
mondotta nekünk, miközben
mélyen fekvő szemei jelentő-
ségteljesen felcsillantak: Sok do-
log másképp lesz, ha Rudolfi
egyszer trónra lép.

Egyszer pedig azt a kijelentést tette, hogy minden másképp lesz. Ez alatt ő eszméit értette, melyeknek megvalósulását Rudolf trónralépésétől várta. Eszméi: a kor liberális eszméi, azok, ame-

sok. Az orvosszövetség elnökét dr Popovici Miklós hangszalozottan felfogják kérni az orvosok érdekeinek védelmére. Ha azonban Popovici dr, aki a város pénzügyi bizottságának emlékeztetés ülésén erősen leszögezte magát az idegen cégtáblák érellyes megadóztatása mellé, — nem vállalná az orvosok kérelmének ilyenirányu képviseletét, úgy az orvosok a szövetség kezretein kívül tömörülnének hatalmas deputációba, s úgy keresnék fel dr Hódor Viktor prefektust, hogy kívánságaikat előterjesszék.

lyek tulajdonképpen már meg is voltak. Bécsnek nagyon jó dolga volt akkoriban (a hetvenes évek végén és a nyolcvanas évek elején), kereskedelmi életünk erősen fellendült, éreztem ezt. Ez az idő, melyben megszületik a nagyipar mikor a nagy gyáros családok az 1873-i nagy krach után megint felszínre kerülnek, hogy mindig fenn is maradjanak. Gianni büszke volt erre a jólétre, anélkül, hogy sok része lett volna belőle, eltekintve attól, hogy apanázsát előre kiutaltatta magának és a maga és Milli számára Déliavasuti, Északi vasuti, Dunagőzhajózási részvényeket vásárolt. „Ez többet ér, mint az ékszer“, mondotta praktikusan, de nem túlgálánsan, midőn egyszer

25 darab Déli vasúti részvényt
tett a karácsonyfa alá Milli
számára.

A vagyonosodó osztályban Ausztria-Magyarország támaszát látta és egy kereskedő, ki a maga erejéből nagy eredményeket ért el, épen oly sokat jelentett szemében, mint egy érdemes katona. Egyik este izgatottan jött Seilergasse-i szalónomba. Egy kereskedő, kit személyesen ismert. Konstantinápolyban 1200 frank követelését akarta behajtani, de ez semmi módon nem sikerült neki és diplomáciai képviselőtünk, melynek segítségét kérte, ezt kereken megtagadta. Gianni, ki egyébként igen sokat tartott a magas portával való jóviszonyról, ebben az esetben nem ismert tréfát:

— Én bizony tudnám, hogy mit tegyek, meg kellene ott lenni azoknak mutatni.

— Megmutatni? Mit?
— Na igen egy cirkálót vagy akár kettőt.

Ezen az estén nagy dühben volt. Kifejezésteljes, olaszos mozdulataival fejtegette férjemnek és magyarázta szenvedélyesen, kimerítően, mennyit vétkeztek maguk az osztrákok az osztrákok ellen a Balkánon és hogyan volna mindez jövátéhető, ha reá és Rudolfra hallgatnának.

— Vincenzo, nekünk szükségünk van Szalonikire — hallom még ma is, amint mondja — nekünk erre a kikötőre olyan szükségünk van, mint egy falat kenyérre.

De a Szaloniki felé vezető utat — vélte — sohasem fogjuk megtenni és egyáltalában semmiféle olyan utat, mely beününk a jelen káoszából és megalázatásaiból (igaz, hogy én ezekből nem láttam semmit, ellentézőleg, ez Bosznia okkupációja után volt) a monarchia üdvéhez vezetessen.

legalább is addig nem, míg a császár él és „a klikk” uralmát türi. Ha Rudolf kezébe kerül a kormány, akkor mindenesetre —

Gianni ilyenkor vállmagasságban szétvetette karjait, állát és felsőtestét ki-düllesztette, mintha valami nehéz akadálnak akarna nekirohanni —

akkor mindenesetre megváltoznék minden „egy csapásra.“

Ugyan mi? Minden, — erősítette Gianni. Elsősorban „a klikknek“ kellene repülnie. Rudolf bizony egy napig sem tűné tovább Albrecht bácsit és Beck urat (mindig csak így nevezte a vezérkar főnökét). Oh, tudja ő nagyon jól, mit tartson a Custozzai Győzőről.

A Custozzai Győző, mellesleg megjegyezve, Gianni bête moir-ja volt. Tekintélye mely a hadseregben nagyobb volt még Ferenc Józsefénél is, felettéig gatta Giannit, amennyiben ez a tekintély még a Radeczky idejéből származik hagyományok abszolút merev tisztelétét jelentette és Gianni reformtervei elé egy vasból kovácsolt Nem--et állított. Mire támaszkodott azonban ez a tekintély? Albrecht főherceg hadvezér volt tábornagy, ki nyílt csatában győzött. Így tehát ő unikum volt, valószínűségi fehér holló a Habsburg-családnak ebben a nemzedékében és ezért a családi tanácsban diszhelyi illette meg. A monarchia népei, különösen pedig a bécsi nép mellyel szemben az 1848-iki márciusi napokban ugyanazt a szerepet játszotta, mint amikor dicstelenül szerepelt a berlini nép előtt a „Kartätschen prinz“, a későbbi I. Vilmos császár, — a bécsi nép valószínűségi utálta. Ám ő fia volt Károly főhercegnek, kit itt elég történelemellenesen, az „asperi győző“-nek hívnak. Ő volt a legzordagabb főherceg és — last not least — a Custozzai Győző.

Ez volt-e tényleg?
János Szalvátor tagadta ezt. Semmi fáradságot nem kímélt, hogy ennek az ellenkezőjét bebizonyítsa. A hadi levéltárból minden okiratot, minden rendelkezést, minden térképet ami a custozai napra vonatkozott, kikért mindezt áttanulmányozta és a legfontosabbat egy duplafenekű bőröndbe rejtette, sőt Millivel, ki magántitkárnője is volt, a helyszínére utazott. Természetesen inkognitóban, mert hiszen az utolsóelőtti toscanai nagyherceg fia, az utolsóinak fivére, hivatalosan, mint osztrák főherceg a másodosztrák Toscan ágból, csak nem léphetett arra a földre, melyen egy Savoya uralkodott, a bitorló, ahogy nevezni szokták, aki családját Flórencből elűzte.

Gianni és Milli mint turisták utaztak a csatatérre.

Találmányok kiállítása

Londonból jelentik: Néhány nappal ezelőtt nyílt meg Londonban a Great Russel Street-en lévő Institute of Patentes csarnokaiban a találmányok kiállítása, amely igen nagy érdeklődést keltett a közönség körében. A kiállításon nagy tömegben állítottak ki a közönséget közelről érdeklő találmányokat, így például ujrendszerű könyvhákat, újfajta ruhatárakat, kálvnhákat és így tovább. A többi között látni lehetett olyan nyakkendőt, amelyet az ing hátsó feléhez kell odaerősíteni és a tartópánt elasztikus anyagból készült, úgy hogy nem kell tartani a nyakkendő csuszkalásától; koffercsengőt, amely a koffer zárára van ráerősítve és arra szolgál, hogy az utazót, aki vasuton vagy

hajón éjjel elalszik, arra az esetre, ha a poggyászt bárki el akarná mozditani a helyéről, különösfajta kocsolyát, amelyet nem is a praktikusság szempontjából állítottak ki, hanem kúriózmánképpen. Ez a kocsolya alkalmas arra, hogy Charlie Chaplin mutatványait utánozzák vele; egy színes és folytonosan változó esti és éjjeli plakátot, melynek színe az elektromos körték hőváltozása szerint változik stb. A találmányok kiállítását nap-nap mellett tízezer embernél több látogatja meg Londonban.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

ZENEAKADÉMIAI KOTTÁK

Bach—Bartók
Bach—Szendy
Chován iskola
Beyer iskola
Bertini—Chován
Czerny—Szendy
Thomán gyakorlatok
stb stb.

és minden más kotta kapható a
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
zenemű osztályában

Papirhulladékot

bármily mennyiségben

vesz

SONNENFELD A. R.-t.
Károly herceg-utca 6 sz.

HA butorozott szobája, kiadó lakása vagy elcserélendő lakása van, jelentse be a HEGEDÜS Hirlapirodába

hol hirdetések útján azonnal megfelelő elintézetést talál

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsertakarak, függönyök, hálósobák nagy választékban. Werthelm kasszák minden nagyságban, lezállított árakban

Beck és Benjámín

Strada Cogălniceanu (Várady Zsigmond)-u. 11. Telefon 1703

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Onnepenap **7** köznep
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Érdokos az **7** Estllap
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Bódis Ferenc

arany, ezüst, óra
és ékszerárú üzlete
Bul. Reg Ferd. (Rákóczi-ut) 1

Nagy választék Olcsó árak

Allandó újdonságok
minden fazonu ezüst
és alpacca ridikülöktől

Készít, javít, átalakít, vesz, elad, cserél

Dombornyomású névjegyeket

monogrammos és szöveges levélpapírokat,
PECSÉTBÉLYEGEKET,

cimkéket stb. stb.
gyönyörű kivitelben
és izléseken készít

„Sunfield“

dombor-műnyomda
Oradea-Mare, Str.
Vlahuta 29. szám

Diák egyenruhákat

minden elfogadható árban
kifogástalanul készít

Biró László

Posza (U 1)-utca 24.

Művészi

kézmunka kiállítását
rendez **DEMETER JÓZSA**

Erdély legnagyobb kézmunka vállalkozója. Kérjük az úri hölgyközönség melegsége szíves látogatását, mert csak 3 napig tart

Horváthné

kézmunka szalonjában, Str. Teatrului 4. Bejárat az üzleten keresztül

Berdach Jenő

dentist

Oradea-Mare

St. Regele Ferdinand 6

Foghuzás Lei 10
Fogtömés „ 25
Kaucsukba foglalt fog 50
Fém korona Lei 100
Arany korona Lei 300

Fogsorok szájpaddal v. anélkül a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidékiek 24 órán belül kielégítetnek

Czernin

Ferenc Ferdinándról

Czernin Ottokár, az Osztrák-Magyar monarchia volt külügyminisztere a Nasse Revoluce című cseh lapban nyilvánosságra hozta a Ferenc Ferdinánd volt trónörökösről szóló intim feljegyzéseket. Ferenc Ferdinándot — írja Czernin — igen nehéz röviden és alaposan jellemezni. Jelleme sokkal komplikáltabb volt, semhogy felületes ismeretség alapján ki lehetett volna ismerni. Nem volt ostoba ember, azonban nem volt nagy szellem, olyan ember volt, akiben hiányoztak a nagyobb koncepciók és értelmét leginkább a „ravaszság” kifejezéssel lehetne megfellelően jellemezni. Azt mondja Czernin, hogy gyors felfogóképessége sokszor meglepte, de az is gyakran előfordult, hogy egyes dolgok iránt szinte szívaknak mutatkozott. A volt trónörökös át volt hatva „az Isten kegyelméből való monarchia” gondolatától és egészen természetesen és magától értetődőnek találta, hogy neki az összes alattvalók feltétlenül és akarat nélkül engedelmeskedjenek. Gondolkodására igen jellemző egy kifejezése, amelyet nem egyszer ismétel: „Csak kettőt ismerek, önmagam felett, ez pedig az Isten és az ő császára”. Hiányzott belőle az ösztönesség, azonkívül a bizalom környezetét iránt. Az ő számára a miniszterelnöktől kezdve egészen a legutolsó háziszolgáig minden ember csak eszköz volt, aki csak arra való, hogy mint a citromot kifacsarják és eldobják. Elmondja még Czernin, hogy a makacs természetű trónörökös még Ferenc Józseffel, az öreg császárral, nem egyszer került összeütközésbe.

SZÍNHÁZ

HETI MUSOR:

Péntek: Asszonyok bolondja, operett újdonság először, B. bérlet 16. sz.

Szombat délután: Fekete gyémántok, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Asszonyok bolondja, újdonság 2-szor, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Aranymadár, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Asszonyok bolondja, újdonság harmadszor, bérleten kívül.

Hétfő: Asszonyok bolondja, újdonság negyedszer, A bérlet 17. szám.

— Asszonyok bolondja. Ez lesz az első operett-újdonság az idei szezonban, melyre nagy gondnal és ambícióval készül az operettegyüttes Hetényi főrendező és Szatmári karnagy vezetésével. Az Asszonyok bolondja a budapesti Blaha Lujza színháznak ma is állandó műsordarabja, a szerzői pedig Brodi István és Lajtai Lajos, kik már több sikeres operett szerzői. Az Asszonyok bolondja főszerepeit játssza Vigh Ernő és Körösi Juci játszószék. E nagyszerű zenéi táncos operettnek pénteken este lesz a bemutatója, szombaton vasárnap és hétfőn lesz még kitűzve ez újdonság a bemutató szereplőivel.

— Fekete gyémántok. Szombaton délután mérsékelt helyárral az idei szezonban nagy sikerrel bemutatott négyfelvonásos színmű, a Fekete gyémántok körül színre mérsékelt helyárral mellett a premier szereplőivel.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután az Aranymadár kerül színre mérsékelt helyárral Pintér Böskevel a címszerepben, este pedig az Asszonyok bolondja táncos operettnek lesz a harmadik előadása bérleten kívül rendes helyárral mellett.

— Cigányszeretem. A jövő hét műsorán a legszebb Lehár-operette, a nagy sikerrel felújított Cigányszeretem kerül színre ugyanabban a szereposztásban, melyben e nagyszerű operettnek olyan nagy sikere volt. Körösházi Ilona szerepét ezúttal is Pintér Böske fogja játszani.

— A négy frakk. Lakatos László nagyszerű vígjátéka, mely a Vigaszínháznak ma is állandó műsordarabja, a jövő héten két estén fog szerepelni a színház műsorán a drámai együttes kiválóival.

UJABB

KÖNYV ÉS KOTTAKEDVEZMÉNY a „NAGYVÁRADAI ESTILAP” olvasóinak

III. könyvsorozat 25 lei:

Regnier: Egy jámbor ifjú.

Hajnik: Mártuska.

Andrejev: Kormányzó.

Mikszáth: Tót atyafiak.

Connan Doyle: Gerard brigadéros.

IV. könyvsorozat 25 lei:

Dickens: Karácsonyi ének.

Ambrus: Tóparti gyilkosság.

Leblanc: Piros hetes.

Weber: Kaland.

Jókai: Sirkő album.

I. kotta-sorozat:

Josef. Sonja. Nur eine Nacht.

Blauer Himmelbett. Kemál. 20 L.

Vidékre 3 lei portó többlet beküldése ellenében bérmentve küldi a HEGEDÜS HIRLAPIRODA, Oradea-Mare.

Női és férfi harisnyák

gyermek patent harisnya minden színben nagy választékban kapható az

Old-England-ba

* Moravetz Karácsonyi Albumra előjegyzést már most elfogad a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztálya.

Diák egyenruhák

csinos kivitelben

legjutányosabban

Wolláknál

Str. Cogălniceanu (Várady Zsigmond-utca) 11.

a Tűzoltóaktanyával szemben

* A legnagyobb kottasiker, a „Bajkál” keringő. Új román magyar, francia, német, angol dalok, tánc-újdonságok, operettek, operák, iskola kották, minden hangszerre nagy választékban csak a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

Kommunista vádak egy ébredő magyar szobrász ellen

Miért törte össze Zala György
Ferenc József szobrát?

Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar művészvilágnak kinos szenzációja van: az ébredők mellé szegődött Zala György szobrászszal szembe szögeztek ellenfelei a vádat, hogy kommunista volt. Adatokat sorakoztatnak föl ellene. A kétségkívül kitáló szobrászművészt, aki a kommun alatt Marx szobrát mintázta a Magyarország legutóbbi száma így védi meg szorongatott helyzetében:

Az idei őszi művészvádaszat nagy vadja Zala György, ez a monumentális szobrász, akinek nagyságát az Andrássy-ut végén a Milleniumi emlékmű hirdeti. Persze akik falkában törnek rá, azok legfeljebb művészi tintatartókat alkottak, de ez nem akadályozza meg őket abban, hogy lepisszegjék és lehurrogják a nagy művészt. Sőt annál dühösebbek rá. Azt mondják, hogy disztelen papírnymó az az angyal, amelylyel Zala György Párisban grand prix-t nyert. Ezrek és ezrek bámulják az ő Honvéd-emlékművét a Várban, az aradi vértanúk szobrát, Magdolnáját Amsterdamban, Erzsébet királynő szobrát Bécsben. Ferenc József királyt ő mintázta néhányszor s mai ellenségei akkor a gipszet hordták neki s a köpenyét segítették föl, mikor dolgozni kezdett. Ilyen mult után Zala Györgyöt a Képzőművészeti Tanács legutóbbi ülésén, amelyen Bánffy Miklós gróf elnökölt, két súlyos váddal támadták meg. Az első az volt, hogy ő mintázta meg a kommun alatt Marx szobrát, a másik: sajátkezűleg törte össze műtermében Ferenc József gipszöntvényét.

Ime, hogy történt mindez:

1919. április 14-én Szamuelli Tibor összehívatta a művészek szakszervezetét és előadta, hogy a nagy május elsejét szeretné úgy megünnepelni, hogy itt minden felforduljon.

Hogy megértsék az elvtársak, miről van szó, csak egy élénk példát hozok fel: szeretném például erre a napra a Dunát vörösrre festeni.

A szakszervezet, amelyben együtt voltak művészek, gipszöntők, kőfaragók és modellek, nagyrészt lelkesedett, különösen Bálint Mihály toladott kitűnő terveivel, hogy ő majd vörösrre burkolja az összes szobrokat, ami mellékesen milliós megbízást jelentett. Ugyancsak ő főrmédt rá legjobban Zala Györgyre, aki akkor csendben meghúzódott. A lelkes megbeszélés után Pogány és Falus közölte Zala Györgyvel, hogy Marx nyolcméteres szobrát a Milleniumi emlék elé neki kell megcsinálnia.

Odajön Marx s az a mű a te munkád, azt neked kell vállalnod.

Zala szabódott:

Nem lehet... Tizenhárom nap alatt nem lehet azt megcsinálni.

Jelentették Szamuellinek, aki szokása szerint simogatóni kezdte a haját s egykedvűen mondta:

Ha nem dolgozik, felakasztatom. És ha nem lesz kész, akkor is felakasztatom.

Zala erre munkasereket kért. Tódult hozzá. Husz-huszonöt gipszöntő, munkás és segédmunkás jelent meg műtermében, amelyik tele volt magyar vezéralakkokkal, királyok, királynők és honvédek mintáival. Ebben az előkelő és jéghideg társaságban a segédek és munkások rosszul érezték magukat.

Csupa császár és király, ahová néztek, ott mindenütt vasba öltözött fejedelmek és sisakos vitézek gögös galériája sorakozott.

Nem lehet itt mozogni — dörmögtek, — nincs hely, mit keresnek ezek a halott mumiák itt!... Össze kellene törni őket!... Ez a Ferenc József is itt terpeszkedik!...

A Bruckban álló bronz Ferenc József-szobor egykori gipszmodellje valóban

Goga Oktavián kibékitette Averescut és Argetoianut

Bukaresti tudósítónk jelenti: Ismeretes az a viszály, ami Averescu tábornok pártját felbomlással fenyegette hónapok óta. Argetoianu volt belügyminiszter kapott össze magával a pártvezérrel, Averescuval, mert ez az utóbbi eltűrte, hogy a párt egyes tagjai állandóan és cseppet sem kétértelmű célzásokat tegyenek a volt belügyminiszter régebbi üzleteire.

A fenyegető pártszakadást Goga Oktavián akadályozta meg. Tegnap Goga Turnu-Severinben járt, ahol találkozott Averescu tábornokkal. Onnan még aznap este Bukarestbe utazott és Argetoianuval tárgyalt. Amint előrelátható volt a nép-

ott „terpeszkedett”, előtte az a munkás s kalapács a kezében, hogy szétzúzza. Zala György látta a jelenetet és hirtelen arra gondolt, hogy mi lesz, ha ezek a munkások elragadtatásukban nekiesnek a többi gipszalaknak is?... Hiszen az egyik lovasalak lovában tizenhat gépiegyvert rejtett el, ha széttörik, neki vége van, — ellenforradalmár! — és elfogják.

Zala kivette a kalapácsot a munkás kezéből.

— Na, ha ez utban van, hát vigyék ki, — mondta és összetörte a gipszet.

A többiekhez nem nyultak, Marx góliát szobra elkészült, a fegyvereket megmentették és Zala a börtönt is elkerülte.

párt két vezére közt most már szent a béke. Abban állapodtak meg, hogy Averescu tábornok a nagy nyilvánosság előtt ki fogja jelenteni, hogy az ő politikai barátja: Argetoianu megmarad a néppártban azon a helven amely eddigi munkájával kiérdemelt és továbbra is az eddigi hatásköre lesz a párt keretén belül.

Goga közbelépése tehát a néppárti konfliktus ügyében döntő erővel birt és rávette Argetoianut, hogy bizonyos alkalmatlan igényeiről lemondjon, viszont Averescu most már elismeri, milyen fontos tényezője pártjának a volt belügyminiszter.

Lakást rekvirálhatnak az ezredparancsnokok

Bukarestből jelenti a Rador: A minisztertanács egyik legközelebbi ülésén elfogadja azt a katonai részről tett javaslatot, amely megadja az ezredparancs-

nokoknak azt a jogot, hogy lakásokat rekvirálhassanak tisztiek részére, ha annak szüksége mutatkozik.

Nagyvaradi malomok a sok millió liszt kivitelű üzletben

Bukaresti tudósítónktól: Mivel a Bratianu-kormány többször kifejezésre juttatta már azt az óhaját, hogy szeretné, ha a fehérliszt-export hasznából a földművelők is kivehetnék a maguk részét, — az országos malomszövetség megegyezett a mezőgazdasági szindikátusokkal, hogy közösen fognak lisztet exportálni.

A két érdekképviselőt közös küldöttséget menesztett tegnap Sassu kereskedelemügyi miniszterhez, tudomására adva, hogy megegyezésüket a falusi szövetség központja is helyben hagyta. Memorandumot nyújtottak át a miniszternek, amelyben kifejtik, hogy 10—12 ezer vagon lisztet akarnak kivinni. A buzáért, amiből ezt a lisztet kiőrlik hajlandók a termelőknek vagononként 45.000 leit fizetni.

Sassu miniszter jóindulattal hallgatta meg a küldöttség előterjesztését és azt válaszolta, hogy a memorandumot a legközelebbi időben belül a kormány gazdasági tanácsa elé terjeszti.

Ehhez a bukaresti hírhez azt a megbízható helyről nyert értesülést közölhetjük, hogy több nagyvaradi nagymalom is érdekelve van ebben a nagyszabású kiviteli üzletben, amely sok millió hasznot jelent. Csak az a kérdés, használ-e ez majd az erdélyi liszt- és kenyérráknak? Aligha.

Súlyos kardpárbaj Budapesten

Budapesti tud. jelenti: Véres kardpárbaj folyt le tegnap a budapesti Santelli-féle vívóteremben. Dr. Klár Zoltán az István-uti szanatórium főorvosa és Pissenberger Imre Budapestben tartózkodó pécsi magánhivatalnok voltak a felek. A párbaj felételei a következők voltak: nehéz lovassági kard szúrás megengedésével a végkimerülésig bandázs nélkül. Mindössze két menet volt. Az első menetben Pissenberger egy kisebb vágást kapott a fején, a

második menetben pedig olyan súlyos vágást mért dr. Klár Pissenberger fejére, hogy a koponyatetőt egész a homlokcsontig tizenhat centiméter hosszúságban átvágta a kard. Az orvosok a párbajt azonnal beszüntették. Pissenberger sebét tizenhárom öltéssel bevarrták. A felek a párbaj után nem békültek ki.

JÓ ÜZLET

Schwarz Jakab a tenger mellett nyaral, először életében látja a tengert. Délelőtt a strandon van, s látja hogy egy ember hordóba gyűjti a tengervizet.

— Mit csinál az az ember a tengervizel? — kérdi valamelyik befentestől.

— A hordókban elszállítja gazdag embereknek messzi vidékre és eladja. Mert sokan szeretnek ám tengervizben fürdeni és jó pénzt adnak érte.

Schwarz Jakab csodálkozva hallgatja a magyarázatot és ebédelni megy. Estefelől megijelenik a tengerparton, most van az apály. A délelőtti víztömeg helyén — homokmezők.

Schwarz ezt látja, megáll, összezsáptja a kezét, felkiált:

— Nagy isten! Hogy mennyit kereshet az az ember a tengervizel...

Egységes zárórát a karnak a kiskereskedők

A záróra ügyében a nagyváradi kiskereskedők tegnap este gyűlést tartottak. Ugyanis az a sérelem érte őket, hogy este 7 órakor kötelesek bezárni, míg azok a kiskereskedők, akik üzletüknek bodega jellegűt adtak, 10 óráig tarthatják azt nyitva. A gyűlésen elhatározták, hogy küldöttségileg felkeresik Catana Aurél rendőrprefektust, akit arra fognak kérni, hogy a 7 órai zárást tegye kötelezővé valamennyi kiskereskedő számára.

Elhárított ellenlélek a szeszértékesítő megalakulása körül

Mint a Nagyvaradi Estilap már előre jelezte, az erdélyi szeszértékesítő részvénytársaság megalakulását a váradi kongresszus az éjszaka folyamán ki-mondotta.

Az alakulás nem ment olyan simán, mint sokan várták. Mélyreható ellentétek kerekedtek az egyes érdekcsoportok: a nagyváradi, bánáti, illetve kolozsvári szesztermelés között. Délelőtt 11 órától egy kis megszakításal esti 10 óráig folyt a vita a megalakulás előfeltételeiről, de a közös érdekek felismerése végre is minden más szempont fölé emelkedett és kimondották a Szeszértékesítő r.t. megalakítását. Ez a vállalkozás, mint már többször jeleztük, az erdélyi szeszipar termékeit fogja forgalomba hozni, természetesen a törvényes formákat mindig szigorúan szem előtt tartva. A részvénytársaság központi irodája Aradon lesz és a vezérigazgatói

teendőket ideiglenesen Erdős Zsigmond, a váradi Léderer és Kálmán szeszgyár igazgatója fogja ellátni, akit széleskörű szaktudása és elsőrangú kereskedelmi érzéke mindenképpen predesztinál a fontos pozícióra.

Ma délelőtt a szeszgyárosok folytatják tanácskozásukat, a Szesztérkéscső szervezetről és működésének irányáról. A tanácskozások ezuttal is zártak és valószínű, hogy még ma sem fognak befejezést nyerni.

Utleveleket, Vízumokat

a leggyorsabban és a legpontosabban

ellátás,

Díjmentes felvilágosítás

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare
Tisza Kálmán-tér 1 sz.
Vármegyeháza mellett.

Szavaiolt valódi méz kapható

Dzierzon méhészetnél

Teleky utca 32.

ASZÓDI

uj termésű theái

megérkeztek. Tavalyi rum literje to-
vábbra is 26 lei. Kávé különlegessé-
geim naponta frissen és melegen
kaphatók

* Zenei szakkönyvek: Hegedű,
zongora, ének, cselló darabok, is-
kolák, 4, 6, 8 kezes darabok, ope-
rák, operettek stb. legnagyobb
raktára a Hegedűs hírlapiroda
zenemű osztálya.

Ne

5-öljön 6-öljön

hi des en a

Nagyvárad Estilap-ban

ELADÓ HÁZAK

Szilágyi Dezső-u. Uri-uccán, Szent Já-
nos-u. Szaniszló-u. Hodossi-u. Bunytay
Liget, Mocsár-u. Páris-u. Gyár-u. Kolozs-
vári-u. Smetka-u. Hodosi-u. Berkovits-
u. Szőlőtelep, Damjanich-u. és még a
város minden részében beköltözhető há-
zak 65 ezer leitől 3 millióig, vannak la-
kások, üzletek, szőlők, földek, birtokok.
Ha lakását, házát, földjét, butorozott
lakását eladni, kiadni, cserélni akarja
forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan
azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán
belül eladok. — Bizományba bármit
elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő irrodája

Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4.
Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sarkán

APRÓHIRDETESEK

LAKÁS

BUTOROZOTT szobát szép
világoslat a központban keresek.
Cím a Hegedűs hírlapirodában.

70,000 Lei

kölcsönért betáblázásra 2
(kettő) hónapra

Lelépés nélkül

kettő szobás modern lakás
örökre kiadó a város leg-
szebb utcáján.

Maganpenzt

betáblázásra és kifizetőre közvetítőnk

„Orient” kereskedelmi iroda
Str. Orientalului
(Árvaház-utca) 2. Délután 2-6-ig. —
Több egy, kettő és három szobás la-
kást közvetítünk.

IRODÁNAK alkalmas kétszobás lakás
üzletnek alkalmas pincehelyiség a főuc-
sán bérbeadó. Értekezhetni Markovics
ügyvédnél Calea Regele Ferdinand (Rá-
kóczi-ut) 17. 438

ALKALMAZÁS

GYÓGYSZERÉSZ gyakornoknak
érettségizett fiatallembert keres Orosz-
lán gyógyszerész, Piata Mihail Viteazul
(Nagyipiac-ér). 432

ELSŐRENDÜ monogrammozó és
aszurozónök felvételnek Str. Cosbuc
(Szalárdi-utca) 9. Fehérnemű üzlet. 427

INTELLIGENTES Frauclin sucht für
sofort Tagestelle bei Kinder. Cím Hege-
dűs hírlapirodában. 440

ADÁS-VÉTEL

BIRTOK, erdélyi nagy várostól négy
kmnyire fekvő, cca 300 kat. hold kisa-
játításmentes, 9 szobás, fürdőszobás uri-
lakkal eladó. Reflektálók irjanak „300
hold” jellegre a Hegedűs hírlapirodába.
Ügynökökkel nem tárgyalunk. 435

EGY szép stílu 6 drbból álló új zo-
máncozott hálószoba butor eladó, Str.
Pece ucca No. 1. 426

ELADÓ Str. Ciorogariu (Uri-u.) 3 szo-
bás, előszobás lakás egész udvarral, ház
nélkül. Weisz Gizi, Str. Tipografiei
(Nyomda-u.) 4. 411

2 vagy 3-as számú Wertheim kasszát
megvételre keresek. Cím a Hegedűs
hírlapirodába kérek. 405

Iskolás leányok egyenruhájára

FEKETE GLOTT

legolcsóbban beszerezhető

SZÉKELY

posztóáruházában, Str. Avram I 5.

HASZNÁLT jó karban levő hordókat
ajánlok nagyban. Berkes, Goidu (v.
Beöthy Ödön) ucca 29. 376

ELADÓ, kiadó lakását jelentse nálam
24 órán belül diszkrétan jól eladom.
Weisz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-u.)
4. szám. 410

OPUSOM vagy nutria szőrmét bár-
milyen alakban megvételre keresek.
Cím a Hegedűs hírlapirodában. 436

ELADÓ férfi városi bunda, nutria bé-
léssel, frack öltöny, sziliskim bundák,
ebédő szőnyeg, látszó. Str. Paul Chinez
(Aulich-utca) 1. Str. Darabontolm (Ruli-
kovszky-uton.) 358

ISKOLA szezonra ajánlja dusan felsze-
relt fésű, kefe raktárát, iskola táskák
legolcsóbb beszerzési forrása. Szabó fé-
sű áruház, Sas passage 42.

NAGY pince kiadó Zsiga Miklós (Lu-
kács György) ucca 12. Tudakozódni:
Zsiga Miklós (Lukács György) ucca 4.
balra. 362

ELADÓ házat vagy lakását azonnal ei-
ntézzük. Prima minőségű szárazfűt napi
árnál sokkal olcsóbban adunk. Bizomány-
ba bármit elfogadunk. „Orient” kereske-
delmi iroda Árvaház-utca 2. 374

JÓKARBAN levő férfi lord-télikabát
középtermetre olcsón eladó. Cím Hege-
dűs hírlapirodában. 443

KASSZÁT megvételre keres a Per-
rocomerciala S. A. Oradea-Mare (Nagy-
várad), Piata Mihail Viteazul (Nagyipiac-
tér) 11. 444

ELADÓ Bunytay-liget 26. számú ház.
Értekezhetni Str. Hármás u. 2. Behne. 442

PERZSA női kabát muffal és 2 darab
14—15 éves fiuknak való téli kabát ju-
tányosan eladó. Str. Francis Deák (Deák
Ferenc-utca) 9. emelet 5. 441

FUTÓSZÖNYEGET használtat jókar-
ban levőt megvételre keresek. Cím He-
gedűs hírlapirodában. 439

LAKÁSÁT 24 órán belül eladom. —
Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 270

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT pénteken reggel a str.
Nicolae Zsiga (Lukács György-uccától)
egy zsebkendőbe kötött fekete erszény.
Pénz nem volt benne, csak fontos íra-
tok miatt kérjük a b. megtalálót, hogy
azokat a „Nagyvárad” kiadóhivatalába
hozza be.

Legszebb, fenyves, selyem
falakat készít

MEGYERI szobafestő

jutányosan. Strada Vlahuta Nr 11
(Szent János utca 11 szám alatt)

Pianinó

Gebrüder Stingl gyárt-
mány kitűnő hangú,
keresztúrosfém szerkezeti
teljesen új állapotban
sürgősen eladó.

Sternbergnél

Piața Unirii 2. Telefon 13-45

Reszelők és ráspolyok
újraavágását vállalom

Ócska reszelőket és ráspolyokat
veszek. — Tautó: felveszek
ellátással.

MAÁR Alexandril (Teleky)-u. 45

OKTÓBER 15

Ekkor jelenik meg a

MORAVETZ

KARÁCSONYI ALBUM

Kapható a

Hegedűs Hírlapiroda

zenemű osztályában

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad

Tudja
melyek a
legújabb

Könyvszenzációk?

Paul Reboux: Lepketánc
Marguerite: A prostituáltak
Erdős Renée: Nagy sikoly
Dostojevski: Kis hős
Baffico: Győzedelmes
asszony

Heimburg: Anna Liza

„: A két elkerült

„: A boldogság

„: Egy szegény lány

Jack London: Az éneklő
kutya

Méray Horváth? Két pri-
madonna

Szenes Béla: Vidám írások

„: Buta ember

Terstyánszky: Repülő csa-
lád

Ujhelyi: Akit a nők sze-
retnek

Courts Mahler: Éva

Courts Mahler: Hűtlen

asszony

Courts Mahler: Isten ve-
led drágám

Courts Mahler: A Konzul
felesége

Courts Mahler: Látszat csal

„: Szent ha-
zugság

Courts Mahler: Vergődő
szívek

Karinthy: Kötéltánc

Bourranghs: A dzsungel
fia

Ezeket
a könyveket
elolvashatja

a HEGEDŰS
HIRLAPIRODA
kölcsön-
könyvtárában